

La producció de la mel ha baixat notablement La producció de la mel s'ha reduït de forma considerable en els últims anys degut a la delicada situació que viuen aquests insectes, en perill d'extinció

El sector apícola veu amb preocupació el declivi poblacional de les abelles

El Perelló Francesc Millan

Organitzacions ecologistes com Greenpeace o Fons Mundial per la Natura porten anys alertant del perill que pot significar la desaparició de les abelles. Malgrat les seues advertències, el món no els escolta: avui, aquests insectes estan patint una greu davallada de les seues poblacions i, fins i tot algunes espècies estan en perill d'extinció. De fet, segons la Unió Internacional de Conservació de la Natura, més d'una desena part de les espècies d'abelles a Europa podrien desaparèixer en els propers anys. Les causes d'aquesta situació són diverses, però els experts apunten quatre motius principals: la urbanització dels camps, la introducció de noves espècies, el canvi climàtic i, sobretot, l'ús de pesticides, que dificulta el procés de pol·linització. Les conseqüències de tot plegat serien fatals. També, i de manera immediata, per al sector apícola.

UNA AMENÇA GLOBAL Les abelles són els insectes pol·linitzadors més productius de la natura. Mentre busquen menjar entre les flors, porten pol·len de les parts masculines de les plantes a les parts femenines, dels estams als estigmes. Per aquest simple mecanisme -que passa desapercebut entre els humans- són les responsables del 70% de la producció de la fruita, les verdures, llavors i fruits secs que consumim cada dia. S'estima, doncs, que sense abelles, el 90% dels recursos mundials deixarien de produir-se. Gairebé tota la indústria alimentària -també l'agricultura o la ramaderia- depèn de la seua feina. Una activitat que, segons els experts, es valora en

200.000 milions de dòlars en beneficis arreu del món. **"La qualitat de la vida i del nostre futur depèn de molts serveis que la natura proporciona de forma gratuïta, com la pol·linització de les abelles"**, destacava recentment el comissari europeu d'Afers Marítims i Pesqueries, Karmenu Vella.

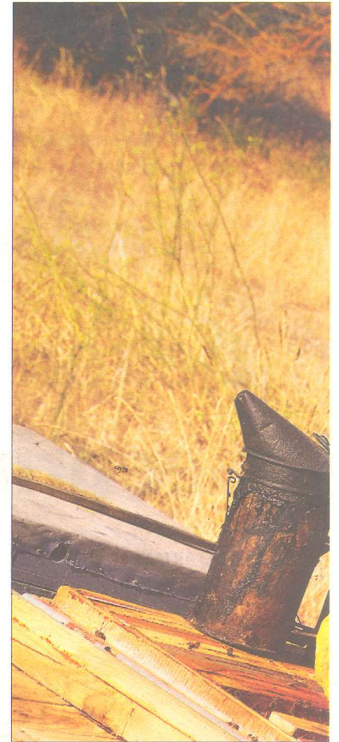
En els darrers anys, però, un còctel de circumstàncies ha desencadenat aquest declivi. Segons els experts, és difícil posar un ordre de quins factors han estat i són més decisius. Una de les principals amenaces per a la supervivència són els canvis en les pràctiques de l'agricultura. L'ús estès d'insecticides i d'herbicides reduïx la disponibilitat de flors, de les quals depenen. O, en alguns casos, també pot matar-les per intoxicació. De fet, el passat desembre 80 organitzacions europees es van unir per a exigir a la Unió Europea la prohibició total i urgent de

tres insecticides altament tòxics per a les abelles: *imidacloprid*, *clotianidina* i *tiametoxam*. A partir d'aquesta unió, naixia la Coalició per Salvar les Abelles, formada per associacions d'apicultura, organitzacions ecologistes, agrícoles i científiques de la major part de la Unió Europea.

Per altra banda, l'ús dels fertilitzants, freqüent degut al model d'agricultura intensiva, promou els prats d'herba homogenis, amb menys plantes que donen flors i lleguminoses, que són fonts d'aliment per a moltes d'aquestes espècies. Un altre exemple d'aquestes amenaces és la producció intensiva de pastures, que causen la pèrdua de zones de pastura riques i de les flors de temporada, que són una font important de recursos d'aliment per als pol·linitzadors. La presència d'una atmosfera menys pura i més urbanitzada -i més contaminada- també afecta directament la seua salut.

Paral·lelament, el canvi climàtic és un altre actor important cap al risc d'extinció de la majoria d'abelles. Les pluges intenses, les sequeres, les onades de calor i l'increment de les temperatures poden alterar els hàbits, de manera que s'espera una reducció **"dramàtica"** de l'àrea del seu hàbitat. El fet que aquests animals tinguin els cicles climàtics molt marcats, n'agreuja el resultat.

ABELLES DE LA MEL Davant tot plegat, el sector de la mel -important a les Terres de l'Ebre- veu amb molta preocupació aquest fenomen. Sense abelles tampoc hi ha mel. Tot i que l'abella mel·lífera -la de la mel- ha disminuït considerablement en els últims anys, encara no està en perill d'extinció. **"Però ho podria estar pròximament si no es revertix la situació"**, apunten des del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). De totes mane-

Productors ebrencs sostenen que fan un 50% menys de mel que fa set anys

res, la reducció d'aquest insecte fa anys que perjudica el sector. **"En els últims deu anys hem viscut un canvi significatiu. Cada cop la situació és pitjor, cada vegada és -i serà- més difícil i costós produir mel"**, explica Rafel Muria, propietari i gerent de l'empresa apícola Mel Muria del Perelló. La seua mel, reconeguda internacionalment, porta anys produint-se en aquesta localitat del Baix Ebre.

"La producció ha baixat notablement. Actualment, produïm un 40% o 50% menys de mel que fa set anys", es lamenta Muria, que reitera que cal adoptar mesures per a canviar la situació: no només per la producció de la mel, sinó per la salut de tots nosaltres. **"És important conscienciar el sector agrícola del paper que té l'abella al món. Hem d'apostar per una agricultura més ecològica, que no siga tan agressiva per a aquest insecte"**, diu. A les Terres de l'Ebre, els efectes del canvi climàtic s'han notat particularment. **"No plou com plovia abans. Hi ha molta sequera i això perjudica di-**

